

Förskolans handlingsplan – en vägledning

Om ett barn är i behov av särskilt stöd ska en handlingsplan utformas. Handlingsplanen ska vara ett verktyg för planering och samverkan mellan ansvarig pedagog och vårdnadshavare samt vidare för uppföljning och utvärdering av stödåtgärderna.

Handlingsplanen är en skriftlig försäkran på vilket stöd barnet är i behov av samt en beskrivning av de insatser som ska göras. Åtgärderna i handlingsplanen ska vara både kortsiktiga och långsiktiga och relateras till förskolans läroplan. Det ska anges vilka barnets behov är och hur behoven ska tillgodoses. Det är viktigt att ändamålet med åtgärderna åskådliggörs så att programmet kan följas upp och utvärderas. Genom att fortlöpande följa upp och utvärdera insatserna ökar förutsättningarna för att åtgärderna ska få avsedd effekt.

Förskolan ska även ha handlingsplaner för akuta allergiska reaktioner samt individuella handlingsplaner utifrån det särskilda stöd barn med svår allergi är i behov av.

Nyckeln till framgång är att ha en ordnad arbetsprocess!

En handlingsplan upprättas när pedagogerna upplever att ett barns situation på förskolan inte fungerar och det finns ett behov av mer anpassade insatser/åtgärder. Handlingsplanens syfte är att stötta barnet i sin utveckling och sitt lärande samt även utgöra en dokumentation över insatserna.

Handlingsplanen ska vara ett arbetsverktyg i den pedagogiska verksamheten och vara ett underlag för utvärdering av förskolans insatser utifrån organisation, grupp och individ.

Handlingsplanen hjälper den pedagogiska personalen att bli mer medveten om hur de kan anpassa verksamheten för barnet. Detta främjar förändringar i den pedagogiska verksamheten, lärandemiljön, personalens förhållningssätt, samt befrämjar inkluderande lösningar. Det ska alltid finnas ett datum (ÅÅÅÅ-MM-DD) på all dokumentation som upprättas.

I handlingsplanen;

- kartläggs barnets behov, realistiska mål sätts upp, adekvata stödinsatser och rutiner skapas, insatserna utvärderas och resultaten följs upp
- förtydligas ansvarsfördelningen genom att en dokumentation sker
- samordnas resurserna för att arbeta mot ett gemensamt mål
- beskrivs konkreta förändringar på organisationsnivå och gruppnivå

Förskolans styrdokument

Skollagen 2010:800, 8 kap. 9 §

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver.

Om det genom uppgifter från förskolans personal, ett barn eller ett barns vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska förskolechefen se till att barnet ges sådant stöd. Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna.

Läroplan för förskolan Lpfö 98, reviderad 2010

Den pedagogiska verksamheten skall anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd än andra, skall få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar. Personalens förmåga att förstå och samspela med barnet och få föräldrarnas förtroende är viktig, så att vistelsen i förskolan blir ett positivt stöd för barn med svårigheter. Alla barn ska få erfara den tillfredsställelse det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att få uppleva sig vara en tillgång i gruppen.

Handlingsplanen

Organisatoriska förändringar

Konkreta beskrivningar av förändringar på organisationsnivå och gruppnivå som skapar förutsättningar för barnet under förskoledagen. Beskrivningar av förändringar i lärmiljön, då lärmiljön behöver kunna förändras och anpassas utifrån att barngruppen hela tiden förändras, och behoven därmed skiftar. Det kan också vara förändringar i de dagliga rutinerna utifrån organisation och grupp.

Barnets starka och positiva sidor

Barnets möjligheter till utveckling påverkas av barnets styrkor och positiva sidor. Det är viktigt att belysa detta för att se vad som kan väcka intresse hos barnet och som

barnet kan använda sig av för att kompensera sina svårigheter. Det är viktigt att förskolan ser barnets starka sidor för att stärka barnet i sin utveckling.

Analys

För att göra en bra kartläggning är det viktigt att ta reda på vad det är som fungerar och inte fungerar för barnet i verksamheten på förskolan samt orsakerna till dessa omständigheter.

Målformulering

Utifrån kartläggningen/analysen formuleras konkreta mål.

Ansvarsfördelning

Handlingsplanen skall tydligt beskriva vilka anpassningar/åtgärder i verksamheten som pedagogerna avser att vidta för att på bästa sätt stötta och hjälpa barnet vidare i sin utveckling och sitt lärande. Handlingsplanen skall tydligt beskriva vem som har vilket ansvar för de olika anpassningarna/åtgärderna. Detta är mycket väsentligt för genomförandet.

Uppföljning

Uppföljningen ska alltid innehålla en nulägesanalys kopplat till målen samt en kontroll av att de planerade anpassningarna/åtgärderna har genomförts. Har inte målen uppnåtts ska man ställa sig frågan: varför?

Nya åtgärder och ansvar

Utifrån resultatet av uppföljningen tas beslut om att fortsätta handlingsplanen, förnya den eller att avsluta handlingsplanen.

Vilka ska ta del av handlingsplanen

Originalen skall alltid finnas hos förskolechef så att ingen obehörig har tillgång till handlingsplanen. Vårdnadshavare skall ha kopia. Om det är en fristående förskola som ansöker om tilläggsbelopp ska handlingsplanen bifogas ansökan om tilläggsbelopp.